

Fókuszban a terep jellemzői és a természetes élőhelyek

Cél: A tanulók feltérképeznek olyan életformákat, amelyeknek szüksége van a természetes környezetre.

A környéken végzett terepi térképezés és megfigyelések közben emlékeztessük a tanulókat, hogy minden terepi jellegzetességet jelenítsenek meg, beleértve a növényeket, az élőhelyeket, a természet által alkotott és az ember által létrehozott felszíni formákat és építményeket is.

Ez a holisztikus nézőpont segítségükre lesz, hogy felismerjék az ember felelősségét a körülöttünk lévő növényi és állati élőhelyek megőrzésében.

Hasznos feljegyezni a hely egyéni sajátosságait is, amikor helyi megfigyeléseket végzünk. Eközben gyakran a természeti képződményeket, élőhelyeket általánosabb jelzőkkel látjuk el. Például: nyugodt, hűvös erdő, forró, szeles, forgalmas utca, árnyas pihenőhely az utcai fák alatt, stb. Azzal, hogy megkérdezzük a gyerekeket, hogy milyen hatással vannak a növények és a fák a hely hangulatára, felhívjuk a figyelmüket a természet életünk minőségére tett fontos hatására.

Ez a feladat lehetőséget biztosít a természettel és a környezettel kapcsolatos hivatások megvitatására is, mint például várostervező, tájépítész, ökológus, botanikus, fadoktor és hasonlók.

Kibővített gyakorlat:

Találjunk ki, vagy keressünk egy olyan elképzelt fejlesztési tervet, amelyben egy építkezés, vagy útépítés természetes élőhelyeket veszélyeztet. Amennyiben van ilyen, egy valóban létező helyzetet nézzünk meg.

A tanulók fogalmazzák meg a reakciójukat a helyi lakosok, helyi vállalkozások, a természetvédelmi szervezetek, stb. nevében

- Kire és mire van hatással a beruházás, hogyan érinti a lakosokat, az állat és növényvilágot, milyen élőhelyeket veszélyeztet?
- Milyen rövid, közép és hosszú távú hatásai vannak ezekre a közösségekre és a környezet fenntarthatóságára?
- Írjanak a helyi képviselőnek tiltakozó (vagy támogató) levelet! Ha valós helyzetre reagálnak, valóban küldjék el a diákok válaszait, így teremtvé még életszerűbb helyzetet.

A **tereapi vázlatkészítés** hasznos készség, amit az iskolaudvaron, és terepgyakorlatok vagy kirándulások alkalmával is gyakorolhatunk.

A tanulók próbálják meg felismerni és megjeleníteni a gyakoribb fákat, növényeket és más, a természet és az ember alkotta képződményeket a környező területen vagy az iskolaudvaron.

- Vannak nyitottabb iskolaudvarok, ahonnan jó kilátás nyílik a környező utcákra, és zártabbak, amikről nem látható a környék. Ilyen esetekben jelenítsünk meg ezen a kisebb feltételezhető területen minél több részletet, például a burkolatot (aszfalt, fű, műfű, rekortán, stb.), illetve a kisebb, nem annyira látványos növényeket a kevésbé barátságos zugokban is.
- Gondoljuk el, hogy mennyiféle aprócska élőlénynek adnak otthont a fák és más növények az általunk vizsgált területen.
- Vessünk egy pillantást a lábunk alá. Milyen a burkolat/talaj? Mekkora részen van vízáteresztő réteg? Hogyan tud a víz lefolyni? Mi az összefüggés a talaj/burkolat és a klímaváltozás következtében egyre gyakoribb áradások között?
- A mikroklimának is fontos szerepe van. Fedezzük fel a tájolás és az uralkodó szélirány hatásait a területünkön.

Gyakorlat:

- Rajzoljunk egy vázlatot a terepről. Készítsünk jelöléseket: írjuk rá a fák nevét, a mezőgazdasági területek fajtáit, a természetes élőhelyeket, a különböző vízáteresztő képességű burkolatokat, illetve bármilyen olyan topográfiai jellemzőt, ami befolyásolja a terület mikroklimáját.
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét a térkép tájolásának fontosságára. Mindig jelöljék a vázlaton az északi irányt.

Kulcsszavak:

út, méretarány, távolság, irány, jelkulcs, jelölés, vízáteresztő

További tanári segédletek:

- Természettudomány - tanári segédlet – Városi hőszigetek

Sikerkritériumok

- ✓ Fel tudom jegyezni a terepi jellemzőket a terepgyakorlati jegyzőkönyvbe, és tudok terepi vázlatot rajzolni
- ✓ Tudok használni és rajzolni is térképet, különböző nézőpontokból